

Voor de vaststelling van de gedifferentieerde premie kunnen WGA en Ziektewetuitkeringen aan een zieke (oud-)werknemer gedurende een periode van maximaal tien jaar aan de werkgever worden toegerekend. Dit kan voor verrassingen zorgen en nogal in de papieren lopen. De afgelopen jaren is herhaaldelijk rechtspraak geweest over de vraag of er sprake is van overdracht van een gehele onderneming of niet.

MR. LÉONE (L.A.) BOURCE, FISCALIST BIJ BOURCE-SNIKKENBURG TAX ADVISORS TE NIJMEGEN

ZIEKE WERKNEMER

Toerekening zieke (oud-)werknemers bij verkoop deel van de activiteiten

Middelgrote en grote ondernemingen betalen voor hun werknemers een gedifferentieerde premie Werkherattingskas (WHK) die (mede) afhankelijk is van de eigen instroom van (oud-)werknemers in de WGA en Ziektewet. In 2020 is sprake van een middelgrote werkgever als de loonsom meer dan 337.000 euro en niet meer dan 3.370.000 euro bedraagt en van een grote werkgever indien de loonsom meer dan 3.370.000 euro bedraagt. In beide gevallen gaat het daarbij om de loonsom t-2; voor het berekenen van de premies 2020 gaat het daarbij dus om de loonsom 2018.

Voor de vaststelling van de gedifferentieerde premie kunnen WGA en Ziektewetuitkeringen aan een zieke (oud-)werknemer gedurende een periode van maximaal tien jaar aan de werkgever worden toegerekend. Dit kan voor verrassingen zorgen en nogal in de papieren lopen. Bijvoorbeeld bij de verkoop van een deel van de activiteiten van een onderneming die alle aangifte doen onder hetzelfde loonheffingsnummer.

REGELS BIJ OVERDRACHT

Bij overdracht van een gehele onderneming gaat het risico op toerekening van uitkeringen mee naar de overnemer. Bij overdracht van een deel van een onderneming worden uitkeringen pro rata toegerekend aan de overdrager en de overnemer. Dit is geregeld voor deelnemers aan het publieke stelsel in artikel 38 Wet financiering sociale verzekeringen en artikel 2.15 van het Besluit Wfsv.

Voor de situatie dat de overdrager of overnemer eigenrisicodrager (ERD) is, gelden op grond van artikel 82 Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen afwijkende regels voor toerekening bij over-

dracht van een deel van de onderneming. Er vindt alleen een pro-ratatoerekening van de uitkeringslasten plaats als de overdrager geen ERD is en de verkrijger wel. Is de overdrager echter wel ERD (geweest), dan worden de uitkeringslasten volledig toegerekend aan de overdrager.

Voor de praktijk is het dus van belang of er sprake is van overdracht van een gehele onderneming of dat het gaat om een deel van de onderneming. Stel bijvoorbeeld dat een overdrager een aantal vestigingen heeft en er één verkoopt, hoe pakt dit dan uit voor de toerekening van uitkeringen? De tabel geeft een overzicht.

Gehele of gedeeltelijke overdracht onderneming	Overdrager verzekerd	Verkrijger verzekerd	Toerekening premielast
Geheel	UWV	UWV	Pro rata
Geheel	UWV	ERD	Verkrijger
Geheel	ERD	UWV	Verkrijger
Deel	UWV	UWV	Pro rata
Deel	UWV	ERD	Pro rata
Deel	ERD	UWV	Overdrager

Overzicht toerekening premielast bij overdracht.

De afgelopen jaren is er verschillende keren rechtspraak geweest over de vraag of sprake is van een overdracht van een gehele onderneming of niet.

AANVANKELIJKE LIJN IN 2016

In november 2016 heeft de Centrale Raad van Beroep de eerste keer in dit verband de vraag beantwoord wanneer er sprake is van de overgang van een gehele onderneming en wanneer van een deel van de onderneming. Wat was het geval?

Een uitzendbureau verkocht een van haar vestigingen en bleef ondernemen met haar andere vestigingen. Een werknemer van een van de andere vestigingen – dus niet van de overgenomen vestiging – werd langdurig ziek en zijn uitkering werd deels toegerekend aan de overgenomen vestiging. Het uitzendbureau stelde echter dat er geen sprake was van overgang van een deel van de onderneming, maar dat de vestiging een zelfstandige onderneming vormde.

Nu de zieke nooit voor deze vestiging had gewerkt, behoorde er dus ook geen toerekening plaats te vinden.

De Centrale Raad van Beroep oordeelde dat bij verkoop van de vestiging inderdaad sprake was van verkoop van een gehele onderneming, aangezien het ging om een zelfstandige economische eenheid. Hierbij waren de volgende feiten doorslaggevend:

- de overnemer ging alle activiteiten van de vestiging uitoefenen;
- de overnemer had alle activa van de vestiging overgenomen;
- alle vestigingen opereerden volledig zelfstandig ten opzichte van elkaar;
- elke vestiging had een eigen omzet, administratie en management;
- de vestigingen hadden onderling geen contact.

Met deze uitspraak kon een overnemer of overdrager dus (onder voorwaarden) aannemelijk maken dat er sprake was van een overgang van een gehele onderneming, ook wanneer een deel van de activiteiten binnen een loonheffingnummer was verkocht.

Er is veel minder snel sprake van overgang van een gehele onderneming dan voorheen

ONTWIKKELINGEN IN 2017

Een jaar later oordeelde de Centrale Raad van Beroep opnieuw over deze kwestie. Hierbij ging het om een supermarktbedrijf met meerdere handelsnamen. De supermarkten die werkten onder een van deze handelsnamen werden verkocht.

De Centrale Raad van Beroep oordeelde dat voor de vraag of er sprake is van overgang van een onderneming, het van belang is of de identiteit van de onderneming is behouden. Voor de toetsing hiervan werd naar ongeveer dezelfde feiten gekeken als bij de eerdere uitspraak van 2016.

VISIEWIJZIGING IN 2019

Eind 2019 is de visie van de Centrale Raad van Beroep gewijzigd. Hij oordeelde namelijk dat, voor de beoordeling of er sprake is van een overdracht van een gedeeltelijke overgang van een onderneming, moet worden gekeken vanuit de overdrager. In het berechte geval ging het om een groep scholen die binnen één vereniging vielen. Na verkoop van een van de scholen aan een derde bleef er nog steeds een vereniging met meerdere scholen over. Volgens de Centrale Raad van Beroep was er daarom sprake van overgang van een deel van een onderneming.

GEVOLGEN

Gevolg van deze recente uitspraak is dat er veel minder snel sprake is van overgang van een gehele onderneming dan voorheen. Met name in de situatie dat een bedrijfs onderdeel wordt verkocht, waar de zieke werknemer niet werkte en waar nu wel de uitkeringslasten doorwerken in de premie, kan dat tot onverwachte kosten leiden voor de overnemer. Middelgrote en grote werkgevers doen er daarom goed aan om daar vooraf rekening mee te houden. Mogelijkheden hiervoor zijn:

- onderzoek bij de verkoop, om te beoordelen hoe groot het risico op toerekening van premies is;
- eventueel meenemen van dit risico in de koopprijs;
- het afspreken van vrijwaringen en garanties bij de koop;
- het onderbrengen van verschillende activiteiten in verschillende rechtspersonen, om zo van meet af aan duidelijkheid te hebben waar een eventuele toerekening van een uitkering moet vallen.

Centrale Raad van Beroep, 11 november 2016, zaaknummer: ECLI:NL:CRVB:2016:4322
Centrale Raad van Beroep, 21 april 2017, zaaknummer: ECLI:NL:CRVB:2017:1608
Centrale Raad van Beroep, 4 december 2019, zaaknummer: ECLI:NL:CRVB:2019:3920